Astma- och Allergiförbundets och Stiftelsen Astma-Allergiförbundets Forskningsfonds policy på forskningsområdet (3 sidor)

Antagen av Förbundsstyrelsen 2020-03-20 och Fondstyrelsen 2020-08-24.
Uppdatering av policy antagen vid förbundets kongress 2004.

Sammanfattning

Astma- och Allergiförbundet och Stiftelsen Astma- och Allergiförbundets Forskningsfond har i detta dokument samlat organisationens policy när det gäller vetenskaplig forskning. Denna policy kan sammanfattas i nedanstående punkter:

- Förbundet ser det som en av organisationens uppgifter att främja vetenskaplig forskning som sätter individen i centrum och har som inriktning att höja livskvaliteten för människor med astma, allergi och annan överkänslighet samt atopiskt eksem.
- Förbundet arbetar via dess Forskningsfond för att stärka forskningen genom ökade resurser till forskning och en förstärkt rekrytering av forskare.
- Fonden arbetar särskilt för att främja forskning om astma, allergi och annan överkänslighet samt atopiskt eksem inom områden där det saknas finansiärer eller andra intressen.
- Förbundet och Fonden ser en fri grundforskning som en förutsättning för forskningens framtida livskraft.
- Förbundet och Fonden anser att forskningen måste bedrivas med ett etiskt förhållningssätt och med respekt för människovärdet. Också den information som förmedlas kring forskningsresultat måste utgå från dessa etiska principer.

1. Varför behöver Astma- och Allergiförbundet en forskningspolicy?

Astma- och Allergiförbundet vill aktivt påverka forskningen och forskarsamhället utifrån förbundets intressen. Förbundet vill ha en unik profil på forskningsområdet. Vi vill främja forskning som sätter individen i centrum med inriktning mot höjd livskvalitet för människor med astma, allergi och annan överkänslighet samt atopiskt eksem.

Astma- och Allergiförbundet arbetar för att mer resurser skall tillföras forskningsområdet. Ett viktigt mål är att säkra rekryteringen av nya forskare. För detta krävs en långsiktig och säker finansiering av forskningen.

Astma- och Allergiförbundet vill främja forskning som är inriktad mot att skapa säkra medicinska underlag (evidens) för åtgärder som underlättar tillvaron för människor med astma, allergi och annan överkänslighet samt atopiskt eksem.

Stiftelsen Astma- och Allergiförbundets forskningsfond är en betydelsefull forskningsfinansiär. De forskningsmedel Stiftelsen har ansvaret för måste användas på ett medvetet och effektivt sätt så att de kommer den allergiske individen tillgodo.

Bakgrund och fakta

Astma, allergi och annan överkänslighet samt atopiskt eksem hör till de vanligaste folksjukdomarna. Barn och ungdomar är drabbade i särskilt hög utsträckning. För många är allergin av sådan art och svårighetsgrad att tillgängligheten till olika samhällsfunktioner påverkas och upplevelsen av den egna livskvalitén försämras.

2. Astma- och Allergiförbundets profil på forskningsområdet

Den forskning som Astma- och Allergiförbundet stödjer skall inriktas på att skapa underlag för goda livsvillkor för de människor som har sjukdomarna astma, allergi och annan överkänslighet samt atopiskt eksem. Det är viktigt att säkerställa att forskningen håller en hög vetenskaplig kvalitet.

Med verksamheten i Stiftelsen Astma- och Allergiförbundets Forskningsfond vill förbundet särskilt stödja forskning kring livskvalitet, levnadsstrategier samt patientorienterad forskning. Fonden stödjer också klinisk forskning som syftar till att klarlägga samband mellan hälsa, sjuklighet och relevanta samhällsfaktorer (bemötande, omhändertagande, omvårdnad) samt molekylärbiologisk grundforskning om sjukdomsmekanismer. Andra exempel på forskning som Fonden stödjer är forskning kring diagnosmetoder, sjukdomsförekomst, prognos och riskfaktorer. Det är viktigt att stödja projekt som är inriktade på att klarlägga företeelser där det saknas kommersiella intressen att forska.

Förbundet och Fonden stödjer utvecklandet av integrerad multidisciplinär forskning, vilket innebär ett samarbete mellan medicinsk grundforskning, praktisk medicin och alla övriga discipliner som har betydelse för den allergiska individen. Det handlar också om att stödja projekt som analyserar medicinska problem med lokal anknytning. Fonden stödjer också dubbelkompetens, forskare med klinisk erfarenhet av sjukdom eller funktionshinder och särskild forskning avseende barn.

3. Astma- och Allergiförbundets ställningstagande till forskningsetiska frågor
Som intresseorganisation för människor med astma, allergi och annan överkänslighet samt atopiskt eksem är organisationens etiska förhållningssätt mycket viktigt. Den forskning Astma- och Allergiförbundet och Forskningsfonden stödjer måste hålla en hög kvalitet och följa fastställda forskningsetiska regler.

Forskning skall bedrivas med respekt för människovärdet. Risker för försökspersoner måste undvikas. Forskning som innebär utnyttjande av försökspersoner eller djur kan endast accepteras om det förväntade forskningsresultatet inte kan uppnås på annat sätt.
Forskarna har ett ansvar när det gäller att sprida information om forskningsresultat till berörda grupper. Spridningen av sådan information måste vägledas av samma etiska principer som har styrt forskningen som sådan.

4. Astma- och Allergiförbundets organisering kring forskningen
Stiftelsen Astma- och Allergiförbundets Forskningsfond, finansierar forskning inom områdena astma, allergi och annan överkänslighet samt atopiskt eksem.
Fonden bedriver sin verksamhet i enlighet med Fondens stadgar och i nära samarbete med Förbundet.
Fonden delar årligen ut anslag och stipendier till medicinsk och samhällsvetenskaplig forskning med klinisk anknytning samt till forskning rörande inre och yttre miljö.

Fonden förvaltar det kapital som främst tillkom under Förbundets och Lions Röda Fjäderns kampanj i början av 1990-talet. Fonden skall genom aktiv marknadsföring verka för att nya medel tillförs Fonden. Fonden skall också genom utåtriktad information sprida kunskap om den forskning som får anslag.

Fondens styrelse utses av Förbundets ordinarie kongress. Förbundets styrelse utser Fondens forskningsnämnd. I nämnden ingår forskare från olika vetenskapsområden. De ledamöter som besväras av jäv deltar inte i nämndens beslut. Det årliga nämndmötet leds av Fondens ordförande.

Fonden utlyser medel till forskning en gång om året. Anslag från Fonden beviljas för 1-3 år. Både Styrelsen och Forskningsnämnden bedömer ansökningarna, dessa båda bedömningar vägs sedan samman till ett förslag till fördelning. Förslaget föreläggs sedan Fondstyrelsen för beslut. De forskare som beviljats anslag skall efter avslutat arbete lämna rapport till Fonden. Samtliga forskarprojekt som beviljats stöd redovisas i den årliga förvaltningsberättelsen från Fonden som bilaga.